

ABDURRAHMANPAŞA LİSESİ'NDEN YETİŞEN YAZAR, FİKİR VE SANAT ADAMLARI

Ziya Demircioğlu

Ziya Demircioğlu 1891 yılında Kastamonu'da doğmuştur. İlk şiir ve yazılarını Köroğlu, Zafer, Kastamonu ve Şule gazetelerinde yayınlamıştır. Darülhilâfe, İmam Hatip ve Erkek Sanat Okullarında öğretmenlik yapmıştır. 1945'de Doğrusöz gazetesini devir almış ve Yeni Matbaa'yı kurmuştur. Kastamonu'da Dokumacılık, Kastamonu'da Meşrûtiyet Nasıl İlân Edildi, Kastamonu Valileri, Kastamonu Evliyalari adlı kitapları vardır. 15 Mart 1970'de ölmüştür.

Tahir Karaoğuz

Tahir Karaoğuz 1898 yılında Safranbolu'da doğdu. 1918 yılında liseden mezun olmuştur. 1913 yılından itibaren Köroğlun'da daha sonra da Açığsöz gazetesinde şiirleri yayınlanmıştır. Zonguldak'a atanmış ve burada Doğu adıyla bir dergi ve Zonguldak gazetesini çıkarmış, aynı zamanda Açığsöz'ün Zonguldak muhabirliği görevini de yürütmüştür. Daha sonra matbaayı satmış ve İstanbul'a yerleşmiştir" .

Hüsnü Açığsöz

Hüsnü Açığsöz. 5 Mart 1310'da Kırcaali'de doğdu. Mahkeme başkâtibi olan babası İsmail Efendi, memuriyeti gereği 1317'de önce Çerkeş'e, sonra 1325'de Kastamonu'ya gelmiş ve 1327'de burada ölmüştür.

Hüsnü Açığsöz ibtidâî ve rüştiye mekteplerini Çerkeş'te okuduğu için Kastamonu'ya gelince Sultânî'ye başlamıştır. I. Dünya Savaşı başlayınca okulu bırakmış ve 1915'de askere gitmiş; 3.Ordu Kafkas Cephesi'nde makineli ihtiyat zabiti olarak görev almıştır. 1917'de terhis edilmiş ve tekrar okula devam ederek 1919 yılında Kastamonu Sultânisi'nden iyi derece ile mezun olmuştur. 15 Haziran 1919'dan itibaren Açığsöz gazetesini çıkarmıştır.

Bu arada memuriyet hayatına başlamış; Önce vilayet kaleminde çalışmış, sonra D ârülhilâfe medresesi. İmam-Hatip Mektebi ve Bölge Sanallar Mektebi'nde Türkçe öğretmenliği yapmıştır. 1931'de Serbest Fırka'nın Kastamonu'daki kurucuları arasında yer almıştır. 1939'da milletvekili seçilmiş; ancak bu görevi çok kısa sürmüştür: aynı yıl 27 Ağustos günü İstanbul'da vefat etmiş ve Feriköy mezarlığına defnedilmiştir.

1919- 1923 arasında Açığsöz'de kendi imzasıyla yazdığı 28 başmakalesi bulunmaktadır ^'. Ancak gazetede imzasız diğer makalelerin çoğunun onun tarafından yazıldığına şüphe yoktur. Yine bu yıllar arasında şiirleri de yayınlanmıştır.

1937 yılında Doğrusöz gazetesini çıkarmış ve başyazarlığı üstlenmiştir. Doğrusöz'de kendi imzasıyla 179 makalesi yayınlanmış. 2 makalesi de İlgas dergisinde görülmüştür. Ayrıca gazetenin başyazarı sıfatıyla başmakaleler yazmış olması gerekir.. Ancak bunlarda imza kullanmadığı için sayıya dahil edilmemiştir.

Hüsnü Açığsöz ilk yazısından itibaren bağımsızlığı savunmuş ve mandacılara şiddetle karşı çıkmıştır. Makalelerinde ve şiirlerinde tamamen millî hisleri, vatanseverliği ve Türkçülük şuurunu işlemiştir. Çok güçlü, keskin ve cesur bir kaleme sahiptir. Atatürk'ü Kastamonu'ya davet eden heyette yer almıştır. Anadolu Ajansı adına Atatürk'ün Kastamonu gezisini izlemiş ve ilgili yerlere bildirmiştir. Makaleleri dışında İstiklâl Harbinde Kastamonu (1932). Başefendi (iki perde, komedi-1934). Kim Kimi Yola Getirdi (piyes. 1934) adlı üç kitabı bulunmaktadır.

Makalelerinden ayrı olarak Açığsöz ve Doğrusöz gazetelerinde şiirleri de bulunmaktadır. Ancak bunların sayısı konusunda kesin bir şey söylemek mümkün değildir.

Kastamonu basınında en uzun süre başmakale yazan ve Açığsöz ve Doğrusöz gibi iki gazetenin çıkışına öncülük eden bir kişidir.

Orhan Saik Gökyay;

1902 yılında İnebolu'da doğmuştur. Öğretmen olan babasının görevi gereği daha sonra Kastamonu'ya gelmiş ve çocukluğu burada geçmiştir. Kastamonu Sultânisi'nin 10. sınıfına kadar okumuş; kendi ifadesine göre özellikle İsmail Habib Bey'den çok etkilenmiştir. Bir ara Aydın'a, kardeşinin yanına gitmiş, bir yıl orada okumuş; tekrar Kastamonu'ya dönmüştür. Ekonomik zaruretler yüzünden lise öğrenimini bırakmış, daha kısa yoldan hayata atılmak için Ankara Muallim Mektebi'ne kaydolmuş ve ilkokul öğretmenliğine başlamıştır. Üniversiteye gitmekte kararlı olduğu için 1926 yılında tekrar Kastamonu'ya gelmiş, lise son sınıfa kayıt yaptırmış. 1927 yılında diploma almış ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümüne girmiştir. Fakülteyi bitirince ilk olarak 1931 yılında Kastamonu Lisesi'nde göreve başlamış; altı aylık bir hizmetten sonra Malarya Ortaokulu'na atanmıştır. Görüldüğü üzere, lisenin hem öğrencisi hem de öğretmeni olmuştur.

Orhan Saik Gökyay'ın Kastamonu'da yayınlanan Açığsöz gazetesini ile Doğu ve Gençlik dergilerinde 33 şiiri bulunmaktadır. İlk şiirini Kastamonu Sultânisi'nin 10. sınıfında iken yazmıştır. Melâl-i Hilâl adını taşıyan bu şiir Açığsöz'ün 7 Aralık 1335 (1919) tarihli 24. sayısında şu şekilde bir sunuş yazısı ile yayınlanmıştır:

"Nesl-i âti dediğimiz münevverin mehd-i tefeyyüzü şüphesiz mekteplerdir. Pür zekâ ve irfan-ı güzide gençler yetiştirmekte pek semih olan şehrimiz Sultânisinin onuncu sınıfı müdâvimlerinden muallim Cevdet Efendi'nin mahdumu Vehbi Efendi'nin bir şiirini neşrediyoruz. Hassas bir muhayyilenin mahsulü olan bu eser. sahibinin âti-i irfanı hakkında bizi pek çok ümitvar etmektedir. Vehbi Efendi'yi muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik ederiz".

Yukarıda ifade edildiği gibi Orhan Saik Gökyay'ın Kastamonu'yu. Açığsöz gazetesini ile Gençlik ve Doğu dergisinde 33 şiiri yayınlanmıştır. Bu şiirlerin vezin, şekil, kafiye, dil, üslup ve muhteva yönünden incelenmesini konu alan bir bildiri 20-23 Eylül 2003 tarihleri arasında düzenlenen İkinci Kastamonu Kültür Sempozyumu'nda bildiri olarak sunulmuştur" .

Orhan Saik Gökyay 20 Nisan 1969 tarihinde lisenin 84. kuruluş yıl dönümüne katılmış ve hatıra defterine şunları yazmıştır: "İlimize geldik, kardeşlerimizle konuştuk, sevindik."

Orhan Saik Gökyay 1990 yılında lisenin 105. kuruluş yıl dönümüne de katılmıştır.

Arif Nihat Asya

Arif Nihat Asya 1904 yılında Çatalca'ya bağlı İnciğez köyünde doğmuştur. 7 günlük iken babasını kaybetmiştir. Yakın akrabalarının himayesinde ilkokulu İstanbul'da, ortaokulu Bolu'da okumuş, lise öğrenimini Kastamonu'da yapmış ve 1923 yılında Kastamonu Sultânisi'nden mezun olmuştur. Burada okuduğu yıllarda Açıksöz gazetesi" ile Gençlik "" ve Doğu "" dergilerinde şiirleri yayınlanmıştır. Kronolojik sıraya konduğunda ilk şiirinin Gençlik dergisinin 20 Ocak 1921 tarihli 7. sayısında Yurt Acılarından başlığı ile neşredildiği görülmektedir:

Arif Nihat Asya 1969 yılında okulu ziyaret etmiş ve hatıra defterine iki rubâî yazmıştır. Sayfanın başında; "mektebimin defterine" ifadesini kullanmış ve altına ithaflar yapmıştır. İlk şiirini "İhtiyar toprak" ifadesiyle Zekâi Konrapa'ya ithaf etmiştir:

Ziya Göğem

Ziya Göğem, 1912'de Daday'da doğmuştur. Lisenin 1931 me/unlarındadır. Askeri Tıbbiye'de okumuş, çeşitli yerlerde doktorluk yapmış ve 1965'de emekli olmuştur. Tıp Fakültesi ve Tıp Talebeleri, Millet Hakimiyeti Her şeyden Üstündür. Beş Gün Humması gibi küçük çaplı yazılan yayınlanmıştır. Murat Dağlan adlı romanı ve İçten Gelenler adlı şiir kitabı vardır. Asıl önemli eseri Dadaylı Miralay Halit Bey adlı iki ciltlik biyografi araştırmasıdır. 2 Nisan 1981 'de ölmüştür.

Fethi Tevetoğlu

Fethi Tevetoğlu lisenin 1933-34 yılı mezunlarındandır. 1941 'de İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirmiştir. Askerî doktor olarak görev yapmıştır. Çok sayıda eseri ve makaleleri bulunmaktadır. Özellikle komünizm karşıtı ve milliyetçi fikirleriyle tanınmış; bir dönem milletvekilliği yapmıştır. 1985 yılında lisenin 100. kuruluş yıl dönümü münasebetiyle Kastamonu'ya gelmiş ve lisenin şeref defterine şu yazılan yazmıştır:

"Dünyada en büyük iftiharım Türk ve Müslüman doğduğum ve Kastamonu Lisesi mezunu oluşum olur. 100. yıl kutlaması ömrüme en az on yıl daha kattı. Düzenleyenler sağ olsun. 1933-34 mezunu 175 Fethi".

Arslan Kaynardağ

Arslan Kaynardağ; ülkemizin saygın felsefecilerinden ve yazarlarındandır. Komutan

bölümünden mezun olmuştur. Kısa hır süre öğretmenlik yapmış, 1957'de İstanbul'da Sahaflar Carşısı'nda Elif Kitabevi'ni açmıştır. Felsefeyle yakından uğraşmış, kitaplar yayınlamış ve çeşitli gazete ve dergilerde felsefe, tarih, eğitim, edebiyat ve kitapçılık konularında 600 dolayında makale yazmıştır. 1961'den itibaren Kitap Belleten dergisini 43 sayı yayınlamıştır. Halen İstanbul'da yaşamaktadır. Çeşitli sempozyumlarda bildiriler sunmuş olup Türkiye Felsefe Kurumunun onur üyesidir. Kurum 2002 yılında Antalya'da Liselerarası Felsefe Etkinliği'ni Arslan Kaynardağ adına düzenlemiştir. 4 Haziran 2002'de Harran'da düzenlenen İlk Dünya Felsefe Günü Etkinliği'ne onur konuğu olarak katılmıştır. Yayınlamış kitapları şunlardır: Binbir Bilmece (1958). Türkiye'de Shakespeare, Shakespeare'de Türkiye (1960). Kitap Yılı Bibliyografyası (1974), Sevgiler de Gündemdedir (1979), Halk Resminde ve Kartpostallarda Kurtuluş Savaşı ve Atatürk (1981). Eğitim ve Yayın (1985), Felsefecilerle Söyleşiler (1986). Üniversitemizde Ders Veren Alman Felsefe Profesörleri (1986), Türkiye'de Felsefenin Kuruluşu ve Türk felsefe Kurumunun Tarihi (1992), Kadın Felsefecilerimiz (1999). Türkiye'de Cumhuriyet Döneminde Felsefe (2002).

Arslan Kaynardağ, Kastamonu Lisesi'nin en heyecanlı mezunlarındandır. Bu eser hazırlanırken büyük bir heyecan duymuş, sürekli teşvik etmiş; ayrıca arşivinden fotoğraflar göndermiş, yazı ve bilgi desteği sağlamıştır.

Hüseyin Avni Özbenli

H. Avni Özbenli, 1919'da Kastamonu'da doğmuştur. Liseyi 1939-40 döneminde bitirmiş, DTCF. Felsefe bölümünden mezun olmuştur. Gökçöy Köy Enstitüsü'nde öğretmenlik, Kastamonu Kız İlköğretmen Okulu'nda müdürlük yapmıştır. Millî Folklor Dairesi Başkanlığı görevinde bulunmuş, sonra Millî Eğitim Bakanlığı müfettişliğine atanmış ve bu görevinden emekli olmuştur. A. Özbenli Kastamonu'nun musikiye dayalı folkloru konusunda uzman bir kişidir. Radyoda saz çalmış ve bazı türkülerini derlemiştir. Kastamonu türkülerinin radyo ve televizyonlardan tanıtımı konusunda büyük çabaları olmuştur. Evli ve iki oğlu vardır.

Aziz Demircioğlu

Aziz Demircioğlu, 1921 yılında Kastamonu'da doğmuştur. Babasının mesleği olan gazeteciliğe 1940'lı yıllardan itibaren başlamış. 1942'de liseden mezun olmuştur. Doğrusöz, Karadeniz ve Kastamonu gazetelerinde çok sayıda makalesi vardır. Sosyal amaçlı derneklerde görev almıştır. 100 Yıllık Kastamonu Basını, Kastamonu Basınında Kim Kimdir, Kastamonu'da Basılan Eserler adlı kitapları yayınlamıştır.

Siyami Özel

Siyami Özel, 1927 yılında Tekirdağ'da doğmuştur. Lisenin 1947/48 dönemi mezunlarındandır. Askerlik hizmetinden sonra bir müddet valilikte çalışmış, daha sonra DSİ teşkilatına geçmiş, buradan emekli olmuş ve 5 Mart 1981'de ölmüştür. Doğrusöz

müdürlüklerinin ve kamu birimlerinin Kastamonu'da kurulmasında önemli etkisi olmuştur. Spor çalışmalarıyla da yakından ilgilenmiş; bazı spor kulüpleridir kurulmasına öncülük etmiştir. Kastamonu basınında en fazla yazı yazan ve iz bırakır şahsiyetlerden biridir. Erken yaşta ölümü, Kastamonu basınında telafisi mümkün olmayan bir boşluk yaratmıştır.

Reyhane Cenkçi

Beyhan Cenkeci, 1935 yılında Bursa'da doğmuştur. Liseden 1955'de mezun olmuştur. Çeşitli gazete ve dergilerde sorumlu yazı işleri müdürlüğü görevin yürütmüştür. Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı yapmıştır.

Lisede okuduğu yıllarda edebiyatla çok yakından ilgilenmiş; şiirler ve makaleler yazmıştır. Sıra dergisinin 15 Ocak 1955 tarihli nüshasında yayımlanan Düşündüren Gece adlı şiiri örnek olarak alınmıştır:

Hadi Çaman

Hadi Çaman, 1943 yılında Kastamonu'da doğmuştur. İlkokulu Abdulhamit İlkokulu'nda, ortaokul ve liseyi Abdurrahmanpaşa Lisesi'nde okumuştur. Daha sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne devam etmiştir. Tiyatro çalışmalarına katılmış, çok sayıda oyunda oynamış ve aynı zamanda oyun yönetmiştir. En son Yeditepe Oyuncuları adıyla İstanbul'da çok saygın bir tiyatroya kurmuştur. Faal tiyatroya hayatına devam etmektedir.

Sait Civcioğlu

Sait Civcioğlu, 1947 yılında Kastamonu'da doğmuştur. 1966 yılında Abdurrahmanpaşa Lisesi'nden mezun olmuş İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'ni bitirmiştir. Mezuniyet sonrasında Abdurrahmanpaşa Lisesi resim öğretmenliğine atanmış; 24 yıl burada görev yaptıktan sonra emekli olmuştur. Kastamonu. Ankara. İstanbul. İzmir. Bolu ve Bodrum'da sergiler açmış; ödülleri kazanmıştır. Halen Kastamonu'da ressam olarak çalışmaktadır.